

Міністерство освіти і науки України  
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

\_\_\_\_\_ проф. І.Є. Цепенда

„\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2018 р.

## П Р О Г Р А М А

### творчого заліку

для зарахування на навчання за ступенем бакалавра

за спеціальністю

### **061 журналістика**

на основі повної загальної середньої освіти

при прийомі на навчання у 2018 році

Розглянуто та схвалено  
на засіданні Приймальної комісії  
ДВНЗ “Прикарпатський національний  
університет імені Василя Стефаника”  
Протокол № \_\_ від „\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2018 р.

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

Метою вступного випробування з “творчого заліку” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем бакалавра за спеціальністю 061 журналістика при прийомі на навчання на основі повної загальної середньої освіти до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2018 році.

Творчий залік - це очна форма письмового вступного випробування (аудиторна робота), яка передбачає визначення достатності рівня творчих здібностей абітурієнта для участі в конкурсному відборі. Бали, які абітурієнти отримують під час творчого заліку, не сумують до загального конкурсного бала, а лише визначають зарахування (незарахування) творчого заліку, що є етапом доконкурсного відбору.

Абітурієнтів, яким зараховують творчий залік, допускають до участі в конкурсі.

Незалежно від результату абітурієнт не може повторно перескладати творчий залік.

Творчий залік для вступників на факультет журналістики проводять у кілька сесій з 14 квітня до 27 липня 2018 року (згідно з розкладом, який додаємо).

Програма містить основні питання з творчого заліку та перелік рекомендованої літератури.

## **ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ**

### **Процедура проведення творчого конкурсу**

Творчий залік має бути написаний на аркушах, виданих абітурієнтові в аудиторії ручкою з чорнилом синього або чорного кольору. Чернетка та чистовик повинні бути відзначені та розділені. Чернетка роботи не перевіряється.

Під час виконання письмових завдань абітурієнтам забороняється розмовляти та заважати присутнім.

Абітурієнт заповнює першу сторінку письмової роботи і підписує її. Робота не буде перевірятися та оцінюватися, якщо на інших її сторінках будуть наявні будь-які позначки, що не мають відношення до змісту твору.

Абітурієнт повинен виконувати всі вимоги викладачів, які знаходяться в аудиторії.

В екстрених випадках дозволяється вихід абітурієнта з аудиторії тільки з дозволу викладачів, присутніх в аудиторії, та у супроводі.

## **ТВОРЧИЙ ЗАЛІК ПРОХОДИТЬ У 2 ЕТАПИ:**

1. Оцінювання творчого доробку абітурієнта.
2. Написання журналістського твору.

### **Перший етап творчого заліку**

**Оцінювання попередньо поданих власних творчих доробків.**

Творчі роботи оцінює комісія, яка складається із викладачів Факультету філології, а також представників засобів масової інформації (за згодою) і затверджується ректором Університету.

### **Подання та вимоги до оформлення творчих доробків**

Творчий доробок абітурієнт подає в день написання творчого заліку. Наявність творчого доробку не є обов'язковою вимогою.

До розгляду приймаються друковані матеріали, теле-, радіо сюжети та публікації в електронних виданнях.

Усі матеріали вкладаються в одну паперову папку з зав'язками і підписуються: Творчий доробок. Прізвище та ініціали, реєстраційний номер.

### **Друковані публікації**

Абітурієнт повинен скласти бібліографічний опис своїх публікацій у послідовності їх виходу в світ.

Це можуть бути газетні і журнальні матеріали, опубліковані в зареєстрованих друкованих ЗМІ різної форми власності ( не розглядаються публікації в шкільних, гімназійних, ліцейних газетах).

Публікації оформлюється таким чином: на окремому аркуші формату А4 потрібно наклеїти спочатку логотип друкованого видання з усіма даними (число, дата, рік), а далі наклеїти вирізаний матеріал, який має бути завірений печаткою і підписом головного редактора. Матеріали підписані псевдонімом завіряються головним редактором з вказівкою прізвища автора.

*Зразок бібліографічного опису:*

1. Петрів В.І. Конкурс у школі// Галичина. – 2016. – 15 січня, с. 3
2. Петрів В.І. Журналістика — моє покликання // Західний кур'єр. – 2016. – 7 січня, с. 6.

### **Ефірні матеріали**

Подаються на USB-носіях із супровідним листом від редакції, в якому зазначається прізвище абітурієнта, його творчий доробок, хронометраж, дата ефіру, назва теле- чи радіоканалу.

Якщо матеріалів є кілька, складається їх бібліографічний опис у послідовності їх виходу в ефір.

### *Приклади бібліографічного опису:*

Для телевізійний сюжетів:

ППП. Назва матеріалу (програми) // Назва програми (якщо матеріал є її складовою).– Телевізійний канал (*телекомпанія*).– Дата виходу в ефір. – Хронометраж.

*Наприклад:*

*Петрів В.І.* Перші результати ЗНО // Галичина.– ОТК.–10.06.2016 (18:00).–2' 10''

Для радіосюжетів:

ППП. Назва матеріалу (програми) // Назва програми (якщо матеріал є її складовою). – Радіокомпанія. – Дата виходу в ефір. – Хронометраж.

*Наприклад:*

*Петрів В.І.* Круглий стіл для журналістів// Карпати (ОТДРК). – 10.06.2016 (10:00). – 10'30''

### **Електронні матеріали**

Подаються у роздрукованому вигляді на аркушах А4. Вказується назва видання, інтернет-адреса (URL), дата публікації. Додається завірений редактором супровідний лист, у якому зазначається прізвище абітурієнта, його творчий доробок, дата публікації, назва видання.

Подається також бібліографічний опис публікацій у послідовності їх виходу:

1. Петрів В.І. Проведення ЗНО // Правда if.ua – 05.06.2016, <http://www.pravda.sf.ua/news/2014/05/06/5429875/>

2. Петрів В.І. День міста Івано-Франківська // Firtka if.ua. – 05.05.2016., <http://www.firtka.if.ua/?action=show&id=54375>

### **Другий етап творчого заліку**

### **Написання журналістського твору**

Для вступників моделюється певна професійна ситуація: прес-конференція, круглий стіл тощо. На основі зібраних матеріалів абітурієнти впродовж двох астрономічних годин пишуть журналістський твір у довільно обраному жанрі обсягом 1,5–2 аркуші формату А-4.

Робота вступника повинна продемонструвати його розуміння журналістського твору як професійного продукту, в якому є місце фактам та коментарям.

За матеріалами прес-конференції абітурієнти повинні написати

### **1. Тверду замітку.**

Найпростіший жанр. Його головні властивості: стислість, текст не повинен перевищувати 35-40 рядків, точність і зрозумілість для масового читача.

Правила творення – опис новини як відповіді на запитання: "хто?", "що?", "де?", "коли?", "як?", "чому?" і "навіщо?".

### **2. М'яку замітку.**

Крім висвітлення питань твердої замітки присутні супровідні подробиці, промовисті деталі, образний ряд. У вигляді деталі може бути використана й цитата провідного учасника події. Важлива вимога: у замітці повинне бути відсутнє авторське "я".

### **3. Звіт.**

Інформаційне повідомлення про роботу та перебіг заходу, у якому брала участь певна група людей, що вирішували суспільно важливі питання. Включає в себе елементи коментаря журналіста. Поруч з точним повідомленням про промови, репліки та інші виступи, у його тексті можуть міститися елементи аналізу, оцінки.

### **4. Репортаж.**

Передбачає оперативну і яскраву розповідь очевидця або учасника про подію.

### **5. Спеціальний репортаж.**

Репортаж обростає суб'єктивними враженнями спостерігача та його співпереживаннями.

#### **6. Портретне інтерв'ю.**

Має на меті розкрити людину як особистість, створити її професійний портрет, висвітлити аспекти приватного життя

#### **7. Проблемне інтерв'ю.**

Подає суспільно вагому проблему у вигляді відповідей особи на запитання журналіста.

#### **8. Інтерв'ю-полеміку.**

Різновид інтерв'ю, у якому журналіст не обмежується короткими запитаннями, а сперечається з співбесідником, коментує його відповіді і висловлює свою оцінку події.

#### **9. Інтерв'ю-міркування.**

До інформаційних завдань додаються аналітичні, викладається не лише подія, але й роздуми особи з її приводу, вивчається за допомогою співрозмовника певна проблема.

#### **10. Кореспонденцію.**

Жанр, у якому на обмеженому конкретному життєвому матеріалі розглядається певна тема, ставиться проблема та пропонується її розв'язання. Кореспонденція будується на фактах

#### **11. Статтю.**

На підставі розгляду та зіставлення групи фактів чи ситуацій ґрунтовно й глибоко, з науковою точністю трактує, осмислює й теоретично узагальнює проблеми соціальної дійсності., стаття будується на аналізі проблем. Факти в ній відіграють ілюстративну, службову роль. Предметом статті є проблема.

#### **12. Замальовку.**

Враження автора від події, в яких поєднані інформаційність і образність, ескіз з натури. Часто замальовка розповідає про незначну одиничну подію, наділяючи її визначною семантикою, підносячи (звичайно ж, суб'єктивно) її значення.

### **13. Портретний нарис.**

Розкриття образу цікавої особи, створення портрету колективу, розповідь про побут, звичаї й людей. Створення портретів героїв (причому не лише зовнішніх, але й психологічних), зображення їх у дії, за допомогою розгорнутої мовної характеристики, використання вимислу й домислу, зображення пейзажів, інтер'єрів та екстер'єрів, наведення красномовних деталей і подробиць.

Арматурою нарису є авторська думка, доведення певної концепції взятої до вивчення проблеми, пропонування шляхів її розв'язання.

### **14. Проблемний нарис.**

Оперативний відгук на суспільно важливу подію. Предметом такого нарису може бути будь-який факт чи явище реальної дійсності, узятий як проблема, у площині своєї суспільної, моральної, загальнолюдської значимості. Завдання – збагатити читача авторським баченням подій і проблем.

### **15. Есей.**

Жанр, у якому вільно, не обов'язково вичерпно, але виразно індивідуально трактується певна подія, явище, проблема чи тема, а публіцистична суб'єктивність сягає апогею.

## **ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Власенко А. Г. Средства массовой коммуникации в современном мире / А. Г. Власенко. – М., 1990. – 126 с.



2. Восемь основных советов по написанию эссе: распространенные при написании ошибки [Электронный ресурс] // Режим доступа : [essay-mba.narod.ru/business.html](http://essay-mba.narod.ru/business.html).

3. Есе // Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – С. 242–243.

1. Эко Умберто. Пять эссе на темы этики / Умберто Эко ; сост., пер. с итал. Э. Костюкович. – Спб., 2000.

2. Животко А. Історія української преси / А. Животко ; упоряд., автор історико-бібліограф. нарису та прим. М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 1999. – 368 с.

3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підруч. / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.

4. Іванов В. Ф. Соціологія масової комунікації : навч. посіб. / В. Ф. Іванов ; Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : ВПЦ «Київський ун-т», 2000. – 210 с.

5. Карпенко В. О. Основи професійної комунікації / В. О. Карпенко. – К., 2002. – 328 с.

6. Москаленко А. З. Масова комунікація / А. З. Москаленко, Л. В. Губернський, В. Ф. Іванов. – К., 1997. – 216 с.

7. Основные стандарты по издательскому делу : [сборник] / сост. А. А. Джиги, С. Ю. Калинин. – М. : Издательский дом «Университетская книга», 2009. – 326 с.

8. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації / З. В. Партико. – Львів, 2008. – 292 с.

9. Почепцов Г. Г. Масова комунікація / Г. Г. Почепцов. – К., 1995. – 126 с.

10. Потятиник Б. Медіа : ключі до розуміння / Б. Потятиник . – Львів : ПАІС, 2004. – 312 с.

11. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г. Г. Почепцов. – 2-ге вид., доп. – К. : Вид. центр «Київський ун-т», 1999. – 308 с.

12. Приступенко Т. О. Теорія журналістики : етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. / Т. О. Приступенко ; Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; Ін-т журналістики. – К., 2004. – 375 с.
13. Різун В. В. Основи журналістики у відповідях та заувагах / В. В. Різун ; Київський нац. університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2004. – 80 с.
14. Романюк М. М. Українське пресознавство на порозі ХХІ століття / М. М. Романюк. – Львів, 2000. – 110 с.
15. Тертичный А. А. Жанры периодической печати / А. А. Тертичный. – М. : МГУ, 2002. – 351 с.
16. Чекмишев О. В. Основи професіональної комунікації : Теорія і практика новинної журналістики : підруч.-практикум / О. В. Чекмишев. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2004. – 129 с.
17. Як написати успішне есе : метод. рек. до написання есе / укл. К. С. Шендеровський ; Ін-т масової комунікації при КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2007. – 34 с.

## **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ**

Результат творчого конкурсу для вступників на основі повної загальної середньої освіти для здобуття ступеня бакалавра оцінюється за шкалою від 50 до 100 балів.

Якщо за результатами творчого заліку набрано менше 51 бала, то вступника до участі в конкурсному відборі не допускають.

Перший етап оцінюється в 10 балів, другий - 90 балів. При цьому творча робота вступника оцінюється за такими якісними параметрами:

### **Перший етап (творчий доробок):**

1. Кількість публікацій **-0– 2 бали;**

2. Жанрове розмаїття доробку- **0– 2 бали;**
3. Актуальність порушуваних проблем **-0 – 2 бали;**
4. Аргументованість публікацій – **0 - 2 бали;**
5. Авторська позиція і майстерність публікацій **-0 – 2 бали;**

Сукупно за поданий творчий доробок вступник може отримати **10 балів.**

**Другий етап (журналістський твір):**

**НАПИСАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ТВОРУ**

Час написання твору – 2 астрономічні години.

Обсяг твору – 1,5 – 2 сторінки стандартного аркуша.

- |                                         |                     |
|-----------------------------------------|---------------------|
| 1. Заголовок                            | <b>0 – 5 балів;</b> |
| 2. Цитування та його обґрунтованість    | <b>0 – 5 балів;</b> |
| 3. Стильова єдність та виразність твору | <b>0– 10 балів;</b> |
| 4. Оригінальність висловлених думок     | <b>0– 20 балів;</b> |
| 5. Обсяг та завершеність                | <b>0– 10 балів;</b> |
| 6. Послідовність і логічність викладу   | <b>0– 10 балів;</b> |
| 7. Відповідність жанру                  | <b>0– 10 балів;</b> |
| 8. Мова твору                           | <b>0–20 балів.</b>  |

Сукупно за роботу вступник може отримати **90 балів.**

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

**Розклад проведення сесій творчого заліку зі спеціальності 061 -  
«Журналістика»**

|    |                |                                                |
|----|----------------|------------------------------------------------|
| 1. | Перша сесія    | 14.04. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |
| 2. | Друга сесія    | 28.04. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |
| 3. | Третя сесія    | 12.05. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |
| 4. | Четверта сесія | 26.05 з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус  |
| 5. | П'ята сесія    | 16.06. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |
| 6. | Шоста сесія    | 30.06. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |
| 7. | Сьома сесія    | 23.07. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |
| 8. | Восьма сесія   | 24.07. з 10:00, аудит. Б1, Гуманітарний корпус |

Голова комісії

Марчук Г.І.